

Inspektion af Blegdamsvejens Fængsel den 15. december 2011

OPFØLGNING

Dok.nr. 12/00461-21/PH

Indholdsfortegnelse

Ad 3.2. Observationscelle	3
Ad 3.5. Gårdtursareal	4
Ad 5. Fritid og fællesskab	5
Ad 6.1. Fællesskab	5
Ad 6.2. Fællesarrangementer på gårdtursarealet.....	6
Ad 6.3. Mere gårdtur	7
Ad 6.6.1. Telefonordningen	7
Ad 7. Andre forhold (begrænsede besøgs muligheder)	9
Opfølgning	10
Underretning	10

Den 29. oktober 2012 afgav jeg en endelig rapport om Folketingets Ombudsmands inspektion af Københavns Fængsler, Blegdamsvejens Fængsel, den 15. december 2011. I rapporten bad jeg om oplysninger mv. om nærmere angivne forhold.

Jeg har i den anledning modtaget udtalelser af 30. november 2012 og 11. februar 2013 med bilag fra henholdsvis Københavns Fængsler og Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad 3.2. Observationscelle

Jeg gik ud fra, at observationscellen i Blegdamsvejens Fængsel var blevet godkendt af direktoratet, og jeg bad om at få oplyst, under hvilke eventuelle betingelser det var sket, herunder om der var dispenseret fra kravet om en fastspændt briks.

Det fremgår af direktoratets udtalelse, at Københavns Fængsler på baggrund af min anmodning bad direktoratet om at besigtige og godkende observationscellen på ny og herunder tage stilling til kravet om en fastspændt briks. Efter en besigtigelse af observationscellen har direktoratet godkendt cellen som observationscelle under forudsætning af, at netmasker foran ind-/udsugning minimeres, at der opsættes en fastmonteret seng, at indkigshul i dør ændres til 10 x 10 cm, og at belysning i cellen monteres i cellens toppunkt. Fængslet har oplyst, at fængslet straks har sat dette i værk.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Under besigtigelsen af observationscellen blev hulstørrelsen i gitteret for det øverste vindue ikke målt, men jeg omtalte det, som Rigspolitiet har tilkendegivet om den maksimalt tilladte hulstørrelse i gitre i detentioner. Da skodderne for de to nederste ruder var åbne på tidspunktet for besigtigelsen af observationscellen, bemærkede jeg desuden i parentes, at jeg gik ud fra, at skodderne altid er låst, når der opholder sig indsatte i cellen.

Jeg gik desuden ud fra, at Københavns Fængsler havde sikret eller ville sikre, at der ikke er forhold i cellen, der kan udgøre en sikkerhedsmæssig risiko for de indsatte.

Det fremgår som nævnt af udtalelsen, at observationscellen er godkendt bl.a. under forudsætning af, at netmasker foran ind-/udsugning minimeres.

Københavns Fængsler har i sin udtalelse i øvrigt bekræftet, at skodderne i de to nederste moduler på vinduet er låst, når cellen benyttes som observationscelle. Fængslet har desuden over for direktoratet oplyst, at fængslet er bevidst om at minimere sikkerhedsmæssige risici for de indsatte.

Direktoratet har henholdt sig til det, som Københavns Fængsler har oplyst.

Jeg går ud fra, at det i forbindelse med gennemgangen af observationscellen er overvejet, om der var sikkerhedsmæssige risici ved gitrene for de øverste vinduer, og at det ikke er tilfældet. Med denne bemærkning har jeg noteret mig det oplyste.

Ad 3.5. Gårdtursareal

Belægningen på gårdtursarealet var ujævn som følge af, at nogle betonplader/fliser var sunket, og det havde givet anledning til personskader. Af rapporten om det seneste bygningssyn af Blegdamsvejens Fængsel, der fandt sted den 13. oktober 2011, fremgik det, at der i 2012 ville ske opretning af betonpladerne, men under besigtigelsen af gårdtursarealet blev det oplyst, at det endnu ikke var helt klart, hvilket arbejde der skulle udføres. Da der kun er jord under betonpladerne, var der nemlig risiko for, at betonpladerne ville forskubbe sig igen, hvis de bare blev rettet op. Noget ville der ske, men hvad der ville ske, afhang også af de økonomiske forhold.

Jeg bad om at få oplyst, hvad der videre var sket vedrørende dette forhold.

Københavns Fængsler har oplyst, at gårdtursarealet er repareret, og at ujævnhederne blev fjernet umiddelbart efter inspektionen.

Fængslet har endvidere oplyst, at det må forventes, at betonpladerne vil forsætte med at forskubbe sig, og at der derfor kan opstå nye revner og ujævnheder.

Direktoratet har henholdt sig hertil og har oplyst, at direktoratet har meddelt Københavns Fængsler, at direktoratet går ud fra, at fængslet, hvis der opstår nye ujævnheder mv., i fornødent omfang vil udbedre disse.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 5. Fritid og fællesskab

Ifølge dagsprogrammerne fra juni 2010 er det muligt at benytte kondirummet alle ugens dage.

Af et referat af et møde med talsmanden den 28. oktober 2011 fremgik det (imidlertid), at der ikke var mulighed for at benytte kondirummet på butiksdage.

Jeg gik ud fra, at "butiksdage" kun sigtede til det tidsrum, hvor købmandsbutikken er åben, hvilket den ifølge dagsprogrammerne er mandag og torsdag formiddag. Jeg gik med andre ord ud fra, at kondirummet er åbent om aftenen (også) disse to dage. Hvis der var uoverensstemmelse mellem det anførte i dagsprogrammet og de faktiske forhold, gik jeg ud fra, at oplysningerne i dagsprogrammet ville blive rettet, så de svarer til de faktiske forhold.

Københavns Fængsler har oplyst, at kondirummet er til rådighed for alle tre etager på butiksdagene mandag og torsdag, dog først efter gårdturen.

Direktoratet har henholdt sig hertil

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 6.1. Fællesskab

Der er et fællesskabslokale i kælderen, men ud over til lørdagssport for indsatte i beskæftigelsen og til kirke på søn- og helligdage kan de indsatte normalt ikke få adgang til dette lokale. Det blev oplyst, at det skyldes, at der ikke er personaleressourcer til at føre opsyn med de indsatte.

Fra sagen om ombudsmandens inspektion af Statsfængslet Midtjylland, Fængslet ved Nr. Snede, var jeg bekendt med, at der er opsat videoovervågning i fængslets sports-hal, så den kan benyttes af en mindre gruppe indsatte om søndagen uden fysisk opsyn, men under videoovervågning. Fængslet skulle udarbejde nærmere retningslinjer for, hvordan, hvornår og under hvilke omstændigheder dette vil være muligt, så hensynet til orden og sikkerhed tilgodeses bedst muligt samtidig med, at de indsatte får udvidet mulighederne for fritidstilbud.

Jeg bad Københavns Fængsler om at oplyse, om fængslet havde overvejet eller ville overveje at opsætte videoovervågning i fællesskabslokalet i kælderens, så de indsatte ville have mulighed for at benytte lokalet i videre omfang.

Københavns Fængsler har oplyst, at mit forslag har været drøftet med ledelse og medarbejdere på Blegdamsvejens Fængsel, der ikke har fundet det ordens- og sikkerhedsmæssigt forsvarligt at lade flere indsatte opholde sig samtidig i fælleslokalerne i kælderens uden opsyn af personale.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig, at Københavns Fængsler ikke anser videoovervågning tilstrækkelig til at imødegå de ordens- og sikkerhedsmæssige forhold, der ligger til grund for, at de indsatte ikke kan få adgang til fællesskabslokalet uden personaleopsyn. Jeg foretager mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Ad 6.2. Fællesarrangementer på gårdtursarealet

Talsmændene efterlyste mulighed for at kunne bruge gårdtursarealet uden for de sædvanlige gårdturstider til fællesarrangementer som f.eks. grillaftener om sommeren. De oplyste, at de endnu ikke i den tid, som de indtil videre havde været i fængslet (henholdsvis 8½ og 6 måneder), havde oplevet, at gårdtursarealet havde været brugt til sådanne arrangementer.

Jeg bad om Københavns Fængsleres bemærkninger til dette forhold. Jeg bad herunder om oplysning om, hvorvidt og i bekræftende fald i hvilket omfang der (tidligere) har været afholdt fællesarrangementer på gårdtursarealet. Jeg nævnte, at jeg var bekendt med, at der afvikles sommerhøjskole for de indsatte og lørdagssport, som jeg gik ud fra også kan omfatte aktiviteter på gårdtursarealet.

Københavns Fængsler har oplyst, at Blegdamsvejens Fængsel i august 2012 afholdt et grillarrangement for alle indsatte. Grillarrangementet blev afholdt som afslutning på sommerskolen. Der har af ressourcemæssige årsager ikke i øvrigt været afholdt grillarrangementer inden for de seneste år.

Direktoratet har henholdt sig hertil med bemærkning om, at direktoratet går ud fra, at fængslet vil overveje muligheden for aktiviteter på gårdtursarealet, hvis de ressourcemæssige muligheder er til stede.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 6.3. Mere gårdtur

I et brev af 23. juli 2012 havde fængslet oplyst, at det ikke var muligt for tiden at tilbyde ekstra gårdtur i weekenden, da der ikke var personaleressourcer hertil.

Så vidt jeg forstod, afvikles sommerskole, der er et projektorienteret forløb over en begrænset periode (tre uger) om sommeren, kun på hverdage. Hvis det var rigtigt forstået, og afviklingen af sommerskole imidlertid (sammen med de øvrige forhold) havde betydning for mulighederne for ekstra gårdtur i weekenderne, bad jeg fængslet om at oplyse, om det ville være muligt at tilbyde mere gårdtur i weekenden, når der ikke afvikles sommerskole.

Københavns Fængsler har oplyst, at man af tids- og ressourcemæssige årsager ikke finder det muligt at tilbyde mere gårdtur i weekenderne, når der ikke afvikles sommerskole.

Københavns Fængsler har i den forbindelse oplyst, at der om lørdagen afvikles lørdagssport op til første gårdtur kl. 14.15, at sidste gårdtur slutter kl. 16.30, og at der derefter er udlevering af mad samt mulighed for kondi og fællesskab. Om søndagen afvikles der gudstjeneste fra kl. 10-11, besøg fra kl. 13.00, og der er mulighed for kondi inden frokost. Gårturen starter kl. 14.15, og sidste gårdtur slutter kl. 16.30, hvorefter der er udlevering af mad samt mulighed for kondi og fællesskab.

Direktoratet har henholdt sig hertil

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 6.6.1. Telefonordningen

Talsmændene oplyste, at de indsatte har mulighed for at låne en telefon med ind i cellen i tidsrummet mellem kl. 18.00 og 20.00. Der er to telefoner til rådighed på hver etage, og de indsatte skriver sig på en liste, når de ønsker at telefonere. Der er ingen tidsmæssige begrænsninger for de enkelte samtaler.

Talsmændene oplyste bl.a., at nogle indsatte får lov til at have telefonen i meget lang tid, og at det også sker, at nogle indsatte kan få lov til at ringe flere gange, mens andre ikke får lov til det.

Under den afsluttende samtale oplyste ledelsen, at der føres lister over, hvornår de enkelte indsatte har ringet. Ud fra antallet af indsatte, der ønsker at ringe, og hvornår de pågældende sidst har ringet, vurderer personalet, om og i givet fald hvor længe de indsatte kan telefonere. Ledelsen ville ikke afvise, at det kan forekomme, at nogle indsatte har telefonen i (for) lang tid ad gangen, f.eks. hvis personalet er optaget af andre gøremål.

I forbindelse med opfølgning til talsmændene bad ombudsmanden ledelsen om at oplyse, om det, som talsmændene havde anført, havde givet anledning til overvejelser om ændring af ordningen, f.eks. fastsættelse af en begrænsning for, hvor længe de indsatte kan have telefonen ad gangen. I brevet af 23. juli 2012 oplyste Københavns Fængsler, at fængslet ikke fandt anledning til at ændre telefonordningen, herunder ved at indsætte en tidsbegrænsning for, hvor længe ad gangen de indsatte kan have telefonen. Københavns Fængsler oplyste i den forbindelse, at andelen af udenlandske indsatte i Blegdamsvejens Fængsel er forholdsvis stor, og at det vurderes, at de skal have den tid, som det nu tager at komme igennem til familien. Det var den lokale områdeleders opfattelse, at en generel begrænsning ville give flere konflikter i dagligdagen. Hvis der er enkelte indsatte, der ikke kan finde en balance i deres brug af telefon, findes det mere hensigtsmæssigt i første omgang at håndtere sådanne situationer individuelt.

I rapporten meddelte jeg, at det ikke gav mig anledning til bemærkninger, at fængslet ikke havde ønsket at fastsætte regler om begrænsning af den tid, som de indsatte kan benytte telefonen, men jeg nævnte, at det bør sikres, at ordningen ikke administreres tilfældigt eller usagligt. Jeg gik ud fra, at personalet var opmærksom herpå, og at det ved de lister, som fængslet fører, kan dokumenteres, hvornår og hvor længe de indsatte har haft adgang til telefonen.

Københavns Fængsler har oplyst, at det ved de førte lister kan dokumenteres, hvornår de indsatte har haft adgang til telefonen, men ikke hvor længe.

Københavns Fængsler har videre oplyst, at områdelederen på Blegdamsvejens Fængsel med den ene af de to nuværende talsmænd har drøftet, om der er behov for, at der føres tidsmæssig dokumentation for udlån af telefon. Talsmanden har oplyst, at der ikke hos de indsatte er behov for dokumentation af tidsforbrug, idet talsmændene ikke modtager klager fra medindsatte over problemer med adgang til telefonering.

På denne baggrund, sammenholdt med de årsager, der er nævnt i Københavns Fængsleres brev af 23. juli 2012 til mig, finder fængslet ikke tilstrækkeligt grundlag for at registrere, hvor lang tid de indsatte låner telefonen.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Som nævnt i den endelige rapport bør det efter min opfattelse sikres, at telefonordningen ikke administreres tilfældigt eller usagligt. Med denne bemærkning har jeg noteret mig det oplyste.

Ad 7. Andre forhold (begrænsede besøgs muligheder)

Ombudsmanden modtog i november 2011 et brev fra en advokat om begrænsede besøgs muligheder til indsatte i Blegdamsvejens Fængsel. Brevet var vedlagt en kopi af et brev af samme dag til fængselsinspektøren for Københavns Fængsler og Politidirektøren for Københavns Politi, hvoraf det også fremgik, at advokaten var bekendt med, at ombudsmanden skulle foretage inspektion af Blegdamsvejens Fængsel. I brevet skrev advokaten bl.a., at et flertal af de indsatte i Blegdamsvejens Fængsel, der er underlagt brev- og besøgs kontrol, ikke får de besøg, som de har krav på. Ifølge advokaten skyldtes det, at politiet kun stiller én medarbejder til rådighed for besøg. Advokaten foreslog, at Københavns Politi afsatte en medarbejder mere til afvikling af besøg, eller at besøg kunne begynde tidligere – eller en kombination heraf.

I brev af 25. november 2011 skrev ombudsmanden til advokaten, at han forstod brevet som sendt til orientering. Ombudsmanden foretog sig derfor ikke videre i anledning af henvendelsen, men nævnte, at han ville være opmærksom på forholdet ved inspektionen den 15. december 2011 af Blegdamsvejens Fængsel.

Under inspektionen blev det oplyst, at sagen verserede hos politidirektøren (da afvikling af besøg til indsatte med brev- og besøgs kontrol afhænger af politiets ressourcer). Det blev desuden oplyst, at fængslet gerne ville have mulighed for at afvikle flere besøg, og at der skulle være et møde herom.

Da inspektionen omfattede forholdene på Blegdamsvejens Fængsel, foretog jeg mig ikke videre vedrørende spørgsmålet om politiets afsættelse af ressourcer til overvågning af besøg til indsatte med besøgs- og brevkontrol, men idet jeg gik ud fra, at Københavns Fængsler var underrettet om politidirektørens svar i anledning af advokatens henvendelse, bad jeg Københavns Fængsler om at orientere mig herom ved kopi af dette svar.

Direktoratet har vedlagt kopi af Københavns Politis svar af 20. december 2011 til den pågældende advokat. Det fremgår heraf, at Københavns Politi havde rettet henvendelse til Blegdamsvejens Fængsel for at undersøge mulighederne for lokalemæssigt at udvide besøgskapaciteten. Det er samtidig nævnt, at Københavns Politi i tilknytning hertil var parat til at gennemføre personalemæssig tilpasning med henblik på at sikre, at besøgskontrollen foretages i overensstemmelse med de forskriftsmæssige rammer herfor (reglerne i varetægtsbekendtgørelsen herom, nu bekendtgørelse nr. 339 af 12. april 2012).

Jeg har noteret mig indholdet af dette brev. Jeg har besluttet ikke at bede om underretning om, hvad der videre er sket vedrørende dette forhold efter Københavns Fængsels modtagelse af brevet fra Københavns Politi.

Opfølgning

Jeg betragter herefter sagen om inspektionen af Blegdamsvejens Fængsel som afsluttet.

Underretning

Denne rapport sendes til Københavns Fængsler, Direktoratet for Kriminalforsorgen og de indsatte i Blegdamsvejens Fængsel.

København, den 07-10-2013

Jørgen Steen Sørensen